

המזה מי חטאת נשאר בטהרתו! – ולא כטעות הנפוצה שהמזה מי חטאת נטמא! אליהו יפרח (אשכנז)

למסקנת הגמרא במסכת יומא דף יד עמוד א:

- א. מזה מי החטאת טהור¹,
- ב. הנוגע – טמא ובגדיו טהורים²
- ג. והנושא את מי החטאת³ – טמא וגם בגדיו טמאים.

רש"י: למזה טהור. לדריש הכי והזה הטהור אף לאחר שהזה קראו טהור

תוס': מאי מזה נשא. וא"ת ומנא ליה לגמרא למעקר קרא ממשמעותיה לומר דמזה טהור ומזה דקרא היינו נושא אימור מזה ממס י"ל מדכתיב והזה הטהור אלמא דהמזה טהור ואף על גב דדרשין מיניה טהור מכלל שהוא טמא לימד על טבול יום שהוא כשר בפרה י"ל תרתי שמע מינה:

הרמב"ם בפירוש המשנה למסכת כלים פרק א: "... ואמר ומזה מי הנדה יכבס בגדיו, ובא בקבלה ובמסורת, בכתובים ולא ה"קבלה" של הזוהר וכדו'. אשכנז] שהמזה מי הנדה אינו מתטמא ושהוא טהור מקל וחומר: אם הוא מטהר את הטמא היאך יתטמא הוא עצמו? אבל [=אלא מה ש]אמרו כאן 'ומזה מי הנדה' הכוונה בו: נושא מי הנדה, ואמרו בלשון מזה ללמדנו שאינו מטמא במשא עד שיהא בו שיעור הזיה, ובתנאי שישא שלא לעורר. אבל אם נשא להזות והזה כמו שאמרנו הרי זה טהור. ובתוספתא ומסכת פרה פרק ח הלכה ו' [טהור שהזה על הטמא טהר המזה וטהר הטמא וזה אומר טהרנו וטהרתו. לפי שאילו לא הזה עליו היה המזה טמא מחמת היותו נושא כדי הזיה]..."

מסכת יומא דף יד עמוד א "גמ' מאן תנא אמר רב חסדא דלא כרבי עקיבא דאי ר"ע הא אמר טהור שנפלה עליו הזאה טמאתו היכי עביד עבודה דתניא והזה הטהור על הטמא⁴ על הטמא טהור ועל הטהור טמא דברי ר' עקיבא וחכמים אומרים אין הדברים הללו אמורין אלא בדברים המקבילים טומאה מאי היא כדתנן נתכוון להזות על הבהמה והזה על האדם אם יש באזוב ישנה נתכוון להזות על האדם והזה על הבהמה אם יש באזוב לא ישנה מ"ט דר' עקיבא נכתוב רחמנא והזה הטהור עליו מאי על הטמא שמע מינה על הטמא טהור ועל הטהור טמא ורבנן האי לדברים המקבילין טומאה הוא דאתא אבל הכא קל וחומר הוא אם על הטמא טהור על הטהור לא כל שכן ור' עקיבא היינו דקאמר שלמה 'כל זה נסיתי בקמח אמרתי אבקמח והיא רחוקה ממני' (קהלת ז-כג) ורבנן ההוא למזה ולמזין עליו טהור ונוגע בהן טמא ומזה טהור והכתיב 'והייתה להם לחקת עולם ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד הערב' (במדבר יט-כא) מאי מזה נוגע והכתיב מזה והא כתיב נוגע ועוד מזה בעי כיבוס בגדים נוגע לא בעי כבוס בגדים אלא מאי מזה נושא ונכתוב רחמנא נושא מ"ט כתיב מזה הא קמ"ל דבעינן שיעור הזאה הניחא למ"ד הזאה צריכה שיעור אלא למ"ד הזאה אין צריכה שיעור מאי איכא למימר אפילו למ"ד הזאה אין צריכה שיעור הני מילי אגבא דגברא אבל במנא צריכה שיעור דתנן כמה יהא בהן ויהא כדי הזאה כדי שיטבול [דף יד - ב] ראשי גבעולין וזה אביי אמר אפילו תימא ר"ע דעביד עבודה כוליה יומא ולפניא מדו עליה וטביל ועביד הערב השמש". ע"כ הגמרא.

¹ מהגמרא, מרש"י, מתוס' ומרמב"ם ברור שמזה מי החטאת נשאר בטהרתו לאחר ההזאה, ולא כמו ששומעים שמזה מי החטאת נטמא לאחר שהיזה כדי לטהר אדם טמא.

² הנוגע שלא לעורר הזאה. ודין זה הוא בנוגע בכל כמות מי חטאת, אף אם אין בהם שיעור הזאה.

³ אף אם לא יגע בהם, וצריך שיתקיימו שני תנאים לדין זה: 1. נושא שלא לעורר הזאה. 2. יש במי החטאת שיעור הזאה.

⁴ "והזה הטהור על-הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב:" (במדבר יט-ט)